

Ecologisch Onderzoek

Nedereindseweg 516
Utrecht

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek Nedereindseweg 516 Utrecht
Status rapport	Definitief
Projectnummer	22A076
Datum uitgave	juni 2023
Samengesteld door	██████████, adviseur Watersnip Advies ██████████, adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	██████████ Edisonstraat 15 2811 EM Reeuwijk
Contactpersoon opdrachtgever	██████████

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

De inhoud van dit advies is met uiterste zorg samengesteld. Watersnip Advies sluit alle aansprakelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welk aard dan ook, die onverhoopt zou kunnen voortvloeien uit of verband houdt met het gebruik van dit document.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	2
2	LOCATIEBESCHRIJVING	4
2.1	Huidige situatie.....	4
2.2	Plannen	4
3	TOETSINGSKADER.....	6
3.1	Europese richtlijnen	6
3.2	Landelijk natuurbeleid- en wetgeving.....	6
3.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	<i>6</i>
3.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland.....</i>	<i>9</i>
3.2.3	<i>Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht.....</i>	<i>11</i>
4	RESULTATEN ONDERZOEK	12
4.1	Methode.....	12
4.2	Flora	12
4.3	Fauna	12
4.3.1	<i>Vogels.....</i>	<i>12</i>
4.3.2	<i>Vissen.....</i>	<i>13</i>
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	<i>13</i>
4.3.4	<i>Reptielen</i>	<i>14</i>
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	<i>14</i>
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	<i>14</i>
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	<i>17</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	18
5.1	Conclusies en aanbevelingen	18
5.2	Algemene Zorgplicht	19
6	BRONNEN.....	21

1 Inleiding

Aan de Nedereindseweg 516 in Utrecht is men voornemens het bestaande achterhuis en de naastgelegen schuur te verbouwen. Hiervoor wordt een wijzigingsplan opgesteld van 'agrarisch naar wonen'. Voor de verbouwplannen is een ecologisch onderzoek nodig.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming-Wnb).
- Er schade optreedt aan beschermde dieren en/of planten. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (eveneens toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Omgevingsverordening Provincie Utrecht).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden. Dit gebeurt middels een bureaustudie en veldonderzoek naar de aanwezige flora en fauna. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een deskundige op het gebied van ecologie.

In juni 2023 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkómen van schade. In het samenvattende schema op de volgende pagina wordt aangegeven of er overtreding plaatsvindt aan beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden. Tevens worden enige aanbevelingen gedaan t.b.v. de zorg voor de biodiversiteit.

Conclusies en aanbevelingen

In onderstaand schema volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen uit hoofdstuk 5. Daarin wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen gevolgen zijn voor beschermde natuurgebieden of verbodsbepalingen worden overtreden.

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebied Uiterwaarden Lek heeft habitattypen die zijn aangewezen als stikstofgevoelig. Door de ruime afstand tot het plangebied is er geen stikstofberekening nodig.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Bruine kikker, Meerkikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Egel, Haas en Konijn geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Utrecht. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Flora §4.2	Nee
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Vogels §4.3.1	Ja, het is mogelijk dat de Boerenwaluw gebruik maakt van de hooiopslag als nestlocatie. Om verstoring te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

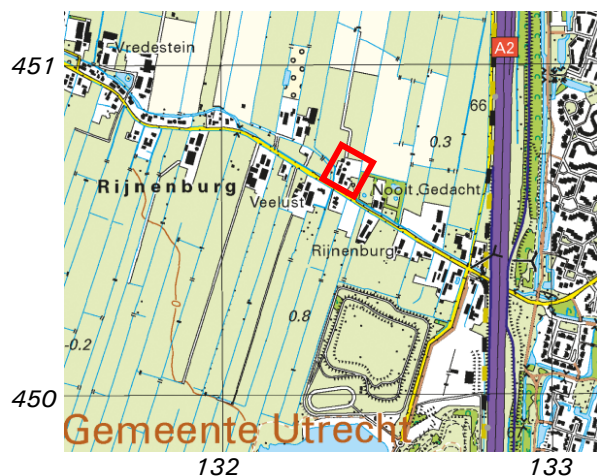
2 Locatiebeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 132, 450.
Het plangebied ligt zuidelijk van de N228 nabij de A2.

Het plangebied beschikt over diverse gebouwen bestaande uit: één boerderij, één varkensschuur, één hooiopslag, één mestsilo, drie kleine opslagschuren en één metalen overkapping. Al deze bebouwing zijn gedateerd.

Verder bestaat het plangebied voornamelijk uit grasland met een aantal bomen. Delen van het plangebied zijn begrenst met smalle sloten. Hier zijn oevers aanwezig zonder beschoeiing.

Figuur 1 Het plangebied (rode contour)

2.2 Plannen

Aan de Nedereindseweg 516 in Utrecht is men voornemens het bestaande achterhuis en de naastgelegen schuur te verbouwen. Hiervoor wordt een wijzigingsplan opgesteld van 'agrarisch naar wonen'.

De aanwezige boerderij, varkensschuur en hooiopslag blijven bestaan. Deze worden gerenoveerd en voorzien van nieuwe daken. De kleine opslagschuren, mestsilo en metalen overkapping worden gesloopt. Er komt geen nieuwbouw en er worden geen bomen gekapt.

Figuur 2 Zijaanzicht boerderij

Figuur 3 Overzicht varkensschuur

Figuur 4 Overzicht hooiopslag

Figuur 5 Overzicht mestsilo

Figuur 6 Overzicht opslagbakken

Figuur 7 Overzicht metalen overkapping

Figuur 8 Overzicht plangebied

Figuur 9 Overzicht grasland met fruitbomen

3 Toetsingskader

3.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura 2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. De richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

3.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura 2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of die habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Stikstofdepositie

Sinds 2015 werkte de overheid met het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aan minder stikstof in de natuur. In mei 2019 heeft de Raad van State geoordeeld dat dit programma niet meer gebruikt mag worden.

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht geworden. Hierin worden resultaatverplichtingen voor stikstofreductie genoemd voor 2025, 2030 en 2035. In deze wet gold een bouwvrijstelling. Deze gold voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten. In november 2022 heeft de Raad van State uitspraak gedaan betreffende de vrijstelling van de bouwfase. Deze vrijstelling voldoet niet aan het Europese Natuurbeschermingsrecht. In projecten dient indien nodig zowel de bouwfase als de gebruiksfase berekend te worden.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten 'Vogelrichtlijn (Wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn' (Wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime 'andere soorten' (Wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a.; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het tijdig integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag mogelijk voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 10). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 10: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

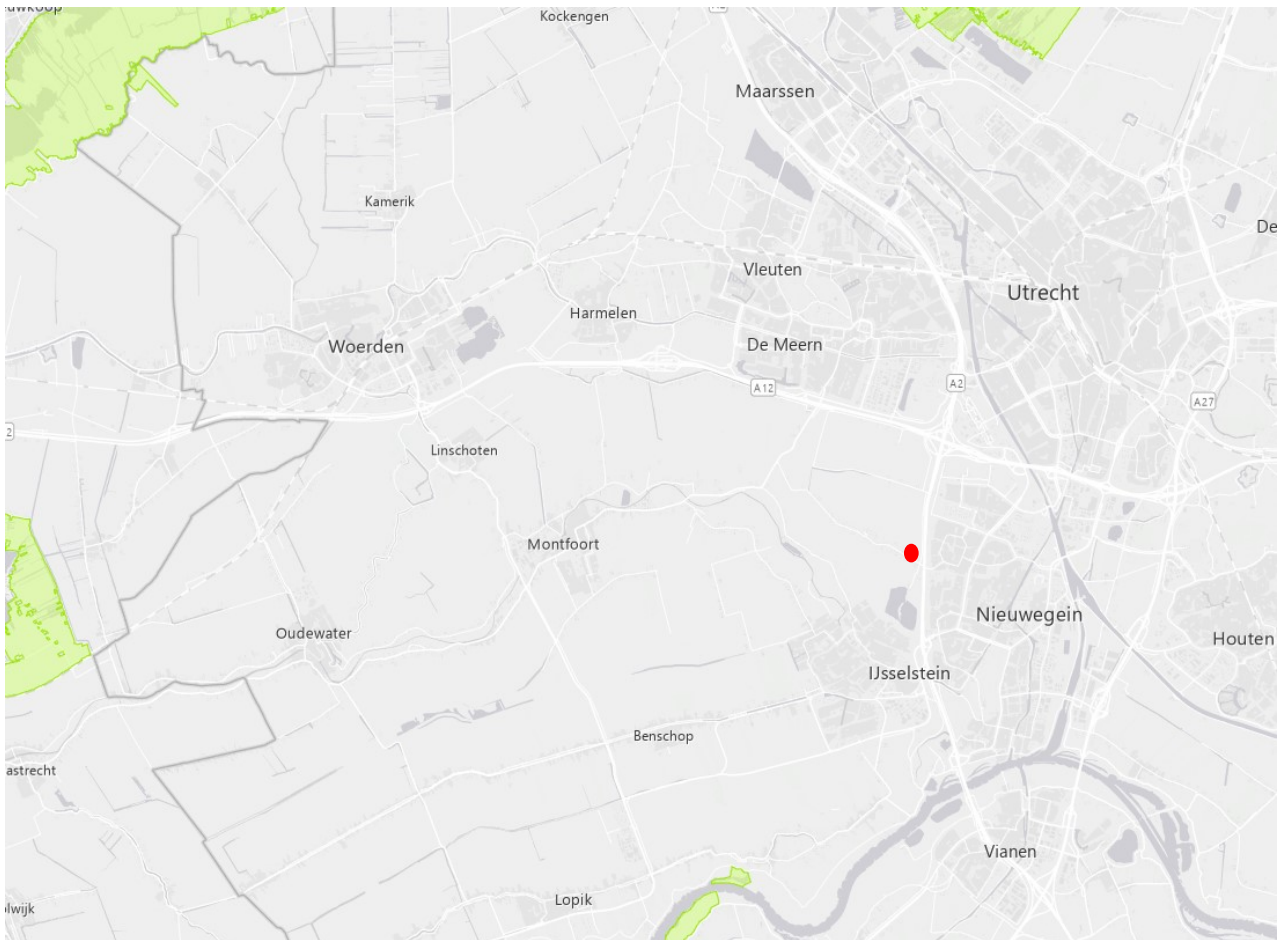
Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Uiterwaarden Lek'. Dit gebied ligt op 8,88 km ten zuiden van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 km afstand ten opzicht van het plangebied.

Uiterwaarden Lek beschikt over stikstofgevoelige habitattypen. Doelsoort van dit Natura 2000-gebied is: Kamsalamander. In de bredere omgeving van het plangebied zijn geen wateren aanwezig waar de Kamsalamander gebruik van kan maken. Negatieve effecten op deze doelsoort zijn derhalve niet aan de orde.

Stikstofdepositie

Het initiatief betreft de verbouwing van een bestaand achterhuis. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is 8,88 km. Door deze ruime afstand en de beperkte werkzaamheden is er geen stikstofdepositieberekening nodig van de aanlegfase en de gebruiksfase.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van de gemeente Utrecht. Er is echter geen sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland, in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven of inteelt verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (zie figuur 11). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met verbouwing zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 11: Ligging NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (rood) (bron: www.ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl)

3.2.3 Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht

Op 1 april 2021 is, vooruitlopend op het van kracht worden van de Omgevingswet (1 januari 2024), de Omgevingsvisie en de interim Omgevingsverordening van de Provincie Utrecht vastgesteld. Andere wettelijke plannen, zoals de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 komt hiermee te vervallen en komen samen in deze omgevingsvisie.

Eén van de beleidsthema's is toekomstbestendige natuur en landbouw. Hieronder valt o.m. robuuste natuur met hoge biodiversiteit. De kern van het natuurbeleid is het "beschermen en ontwikkelen van beleefbare natuur en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit".

Dit wordt vormgegeven in o.m.:

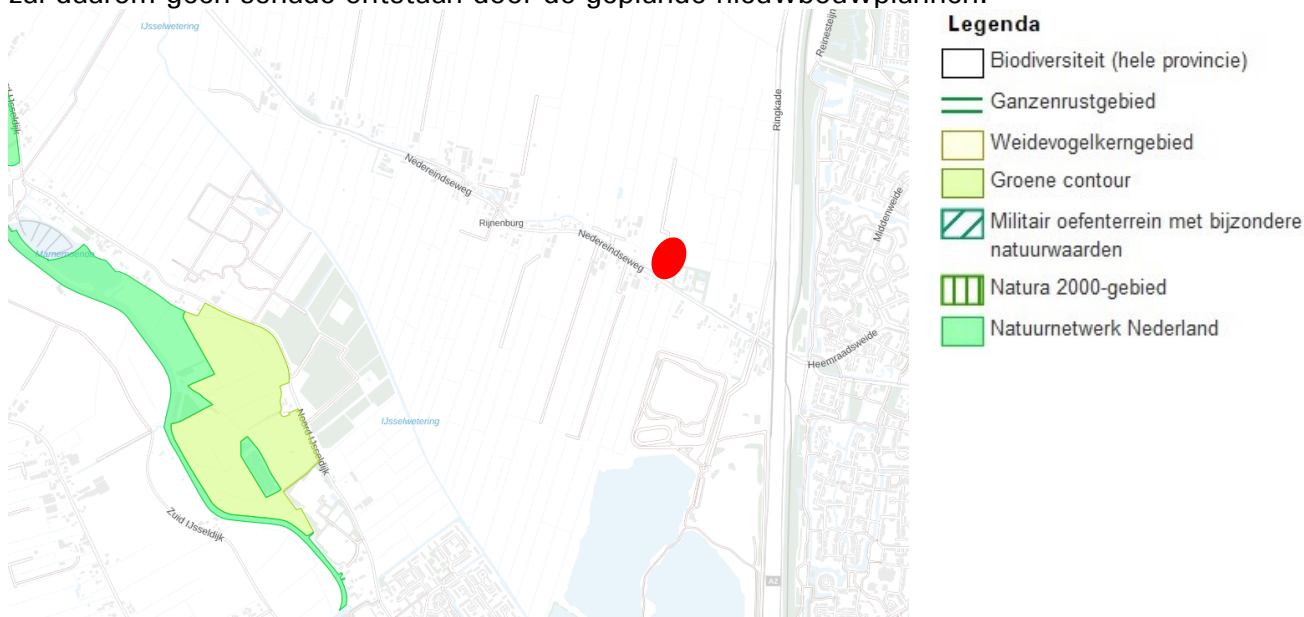
- Een robuust natuurnetwerk van hoge kwaliteit (NNN en Natura2000);
- Bescherming en ontwikkeling leefgebieden van bedreigde flora en fauna (weidevogelkerngebieden);
- Goede balans tussen natuurbescherming en andere ontwikkelingen;
- Natuurinclusief ontwikkelingen, zowel in stedelijk gebied als in natuur- en landbouwgebieden;
- Vergroten, behouden en versterken van houtopstanden.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is reeds in hoofdstuk 3.2.2 ter sprake geweest. Er liggen ook natuurwaarden buiten de NNN en de groene contour. Deze dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven.

Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de NNN zijn weidevogel-kerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij verblijven te behouden, beschermt de Provincie deze landschappen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur.

Toetsing Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen natuurwaarden aanwezig die bijdragen aan essentiële gebiedskenmerken en aan regionale biodiversiteit aanwezig (zie figuur 12). Er zal daarom geen schade ontstaan door de geplande nieuwbouwplannen.

Figuur 12: Locaties bijzondere natuur Provincie Utrecht t.o.v. het plangebied (rode contour)

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. Soorten die op een afstand van 0 tot 1 km zijn waargenomen, worden in dit rapport behandeld. Indien relevant worden soorten op een afstand van 1 tot 5 km ook genoemd. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op donderdag 15 juni 2023 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Er is als volgt te werk gegaan:

- a. Met behulp van een ladder is de dakconstructie van de gebouwen aan de binnen- en buitenzijde geïnspecteerd op eventueel aanwezige ruimtes;
- b. Er is gezocht naar sporen die duiden op aanwezigheid van vleermuizen (bijv. uitwerpselen).

4.2 Flora

In het plangebied staat een ruime diversiteit van algemene plantensoorten. Tussen de bestrating, in het grasland en in de oevers komen kruiden voor als Klein streepzaad, Smalle weegbree, Kleefkruid, Grote brandnetel en Speerdistel. Op het noordoostelijke grasveld staan een aantal fruitbomen. Langs de wateren staan bomen als Knotwilg en Es.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Knobbelzwaan, Scholekster, Nijlgans, Meerkoet, Koolmees, Boerenzwaluw en Tjiftjaf. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Er zijn geen actief broedende vogels aangetroffen. Wel is er een nest van een Boerenzwaluw aangetroffen dat mogelijk in gebruik is. Dit nest bevindt zich in de hooiopslag die blijft bestaan. De uitvoering van de werkzaamheden dient te starten na het broedseizoen om verstoring te voorkomen. In de varkensschuur zijn een aantal vervallen en verdroogde nesten aangetroffen. Deze zijn niet in gebruik, tevens zijn er geen vogels aangetroffen in de bebouwing.

Figuur 13 Overvliegende knobbeelzwanen

Figuur 14 Boerenzwaluwnest in de hooiopslag

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Gierzwaluw en Huismus nestelen uitsluitend in menselijke bebouwing, met name onder dakpannen of in gaten en scheuren in de muren. De daken op de diverse bebouwing bestaan uit asbest golfplaten, damwandplaten en riet. Geen van deze materialen is geschikt voor Gierzwaluw en Huismus om te nestelen. Tevens bevatten de muren geen ruimtes waar deze soorten gebruik van kunnen maken als nestlocatie. De aanwezigheid van nestlocaties van Gierzwaluw en Huismus kan worden uitgesloten.

De bebouwing in het plangebied is niet geschikt voor andere vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels en uilensoorten. De aanwezige bebouwing biedt onvoldoende ruimte voor nestlocaties van roofvogels en uilen. Het is mogelijk dat de bomen in het plangebied wel gebruikt worden als nestlocatie. Echter worden er geen werkzaamheden aan de bomen gericht. Verder vinden de werkzaamheden voornamelijk inpandig plaats.

Binnen het plangebied zijn geschikt locaties voor jaarrond beschermde nesten van uilen en/of roofvogels aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissoorten in de nabij omgeving van het plangebied voorkomen (0-1km). Tevens zullen de werkzaamheden geen invloed hebben op nabijgelegen wateren. Schade aan (algemene) vissoorten kan worden uitgesloten.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Meerkikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen Wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming een algemene vrijstelling in de provincie Utrecht.

Verder blijkt uit de bureaustudie dat de Heikikker (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km).

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiep zuur (pH 4 – 5,5) water met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en

structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predatoren. Het gewenst schrale, voedselarme habitat voor de Heikikker is niet aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van de Heikikker kan worden uitgesloten.

De Rugstreeppad (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'gevoelig') komt voor in de wijdere omgeving van het plangebied (1-5km).

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook overgangen in het landschap als dijktafsluitingen en de grenzen tussen bovenland en droogmakerij vindt de Rugstreeppad aantrekkelijk als leefgebied.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Binnen het plangebied zijn deze biotopen niet aanwezig. De aanwezigheid van de Rugstreeppad in het plangebied kan momenteel worden uitgesloten. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen en regenwater kan stagneren, wordt het gebied mogelijk wel aantrekkelijk als voortplantings- en overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Op basis van de bureaustudie worden in de nabije omgeving van het plangebied geen beschermde reptielen verwacht (0-1km).

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere beschermde zoogdieren voorkomen in de omgeving van het plangebied, namelijk Egel, Haas en Konijn (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Utrecht. Tijdens het veldbezoek is de Haas ook waargenomen op de open grasvelden.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor andere beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (Wnb-hrl).

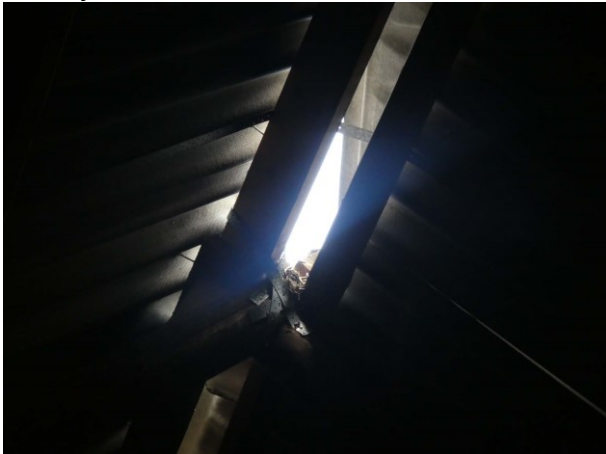
Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis (0-1km), Gewone grootoorvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Meervleermuis, Twee kleurige vleermuis en Watervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. In het kader van het vleermuisprotocol is een bouwkundige inspectie uitgevoerd.

De daken van de bebouwing bestaan uit asbest golfplaten, damwandplaten en riet. Geen van deze materialen is geschikt voor verblijfslocaties van vleermuizen. Golf- en damwandplaten

bieden geen geschikt microklimaat door het snelle opwarmen van het materiaal. Hierdoor wordt het te warm voor vleermuizen. Het rietdak biedt geen ruimte voor vleermuisverblijven.

De muren van de varkensschuur bevatten geen open stootvoegen, wel zijn er gaten en scheuren aanwezig. Echter zijn de muren enkelsteens en leiden deze openingen direct tot de binnenzijde van de schuur. Deze openingen zijn daardoor niet geschikt als verblijfslocatie voor vleermuizen. Tevens zorgen deze openingen voor tochtwerking. Het dak van de varkensschuur heeft ook openingen wat deze tocht bevordert. De binnenzijde van de varkensschuur is door deze tocht niet geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfslocaties van vleermuizen in de varkensschuur kunnen worden uitgesloten.

Figuur 15 Opening in het dak van de varkensschuur

Figuur 16 Scheuren in de muur van de varkensschuur

Figuur 17 Overzicht binnenzijde varkensschuur

Figuur 18 Overzicht binnenzijde opslagschuur

De opslagschuren zijn hetzelfde opgebouwd als de varkensschuur met enkelsteens muren en asbest platen dak. Om dezelfde redenen als bij de varkensschuur kunnen verblijfslocaties van vleermuizen in de opslagschuren worden uitgesloten.

De muren van de boerderij bevatten geen open stootvoegen, scheuren of gaten. Het dak hiervan is door het riet strak afgesloten waardoor vleermuizen deze bebouwing niet kunnen betreden of gebruik van kunnen maken. Verblijfslocaties van vleermuizen in de boerderij kunnen worden uitgesloten.

Figuur 19 Achtergevel zonder open stootvoegen

Figuur 20 Overzicht binnenzijde boerderij

Figuur 21 Overzicht rietdak boerderij

Figuur 22 Binnenzijde van de hooiopslag

Figuur 23 Overzicht metalen overkapping

Figuur 24 Overzicht binnenzijde overkapping

De hooischuur en metalen overkapping bestaan beide uit enkele damwandplaten voor zowel het dak als de muren. Zoals eerder beschreven is dit materiaal niet geschikt voor verblijfslocaties van vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfslocaties van vleermuizen in de hooischuur en metalen overkapping kan worden uitgesloten.

De mestlo bestaat uit betonnen muren met een dak van damwandplaten. In deze muren zijn geen ruimtes aanwezig waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De damwandplaten bieden geen geschikt microklimaat voor vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfslocaties van vleermuizen in de mestlo kan worden uitgesloten.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde overige soorten voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (0-1 km).

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

Figuur 25 Overzicht betonnen silo met damwandplaten dak

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarin wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen gevolgen zijn voor beschermde natuurgebieden of verbodsbepalingen worden overtreden.

In de onderste tabel staan de soortgroepen die aanvullende maatregelen vereisen.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebied Uiterwaarden Lek heeft habitattypen die zijn aangewezen als stikstofgevoelig. Door de ruime afstand tot het plangebied is er geen stikstofberekening nodig.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Bruine kikker, Meerkikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Egel, Haas en Konijn geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Utrecht. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Flora §4.2	Nee
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Vogels §4.3.1	Ja, het is mogelijk dat de Boerenwaluw gebruik maakt van de hooiopslag als nestlocatie. Om verstoring te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Natuur-inclusief bouwen

De ontwikkelaar/initiatiefnemer heeft de intentie verouderde bebouwing te renoveren en te slopen. Watersnip Advies stimuleert natuur-inclusief bouwen. Dit kan toegepast worden op de te renoveren bebouwing.

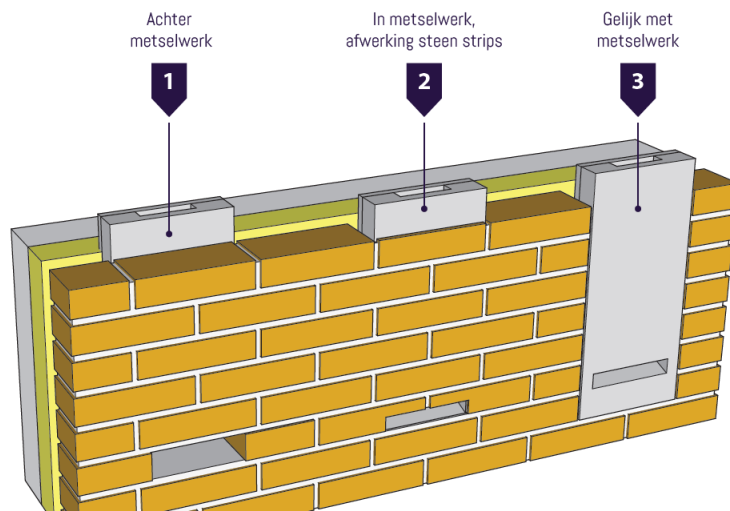
Het is nodig natuur-inclusief te bouwen met het oog op de biodiversiteit en in dit kader een aantal gewenste voorzieningen te integreren voor Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen:

- Voor de Huismus wordt indien mogelijk ruimte beschikbaar gehouden onder onderste twee rijen dakpannen. Op een aantal plaatsen worden nestkasten ingebouwd.
- Voor de Boerenwaluw worden enkele kastnesten opgehangen in de hooisluur.
- Voor vleermuizen worden kasten ingemetseld in de spouw op diverse plaatsen en op een aantal zijgevels vleermuiskasten geplaatst.

Enkele aanbieders van producten zijn Faunaprojecten.nl, Veldshop.nl, Vivarapro.nl

Tips en verhalen voor natuur-inclusief bouwen zijn te vinden op www.bouwnatuurinclusief.nl

Wat betreft straatverlichting wordt geadviseerd om amberkleurige Led-verlichting te plaatsen die voornamelijk naar beneden gericht is. Dit om verstoring door licht voor foeragerende vleermuizen te vermijden.

Figuur 26 Mogelijkheden plaatsing van vleermuiskasten in een gevel

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
2. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018
3. Provincie Utrecht, Omgevingsvisie Provincie Utrecht, referentienummer 82224DED, 10 maart 2021
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Norren, E. van, J. Dekker en H. Limpens, 2020. *Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria*. Rapport 2019.026. Zoogdierverseniging, Nijmegen
6. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdierverseniging. *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021.
7. '© NDFF - quickscanhulp.nl 12-6-2023

Geraadpleegde internetsites:

8. www.topokaartnederland.nl
9. www.rijksoverheid.nl
10. www.bij12.nl
11. www.rvo.nl
12. www.ravon.nl
13. www.vleermuis.net
14. www.zoogdierverseniging.nl
15. www.floron.nl
16. www.floravannederland.nl
17. www.vogelbescherming.nl
18. www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/provinciale-0/
19. www.webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart
20. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx
21. www.waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

Watersnip v.o.f.

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

KvK 76653862

+ 31 (0)182-395460

www.watersnipadvies.info

advies@watersnip.info

